

Hjørring Kommune

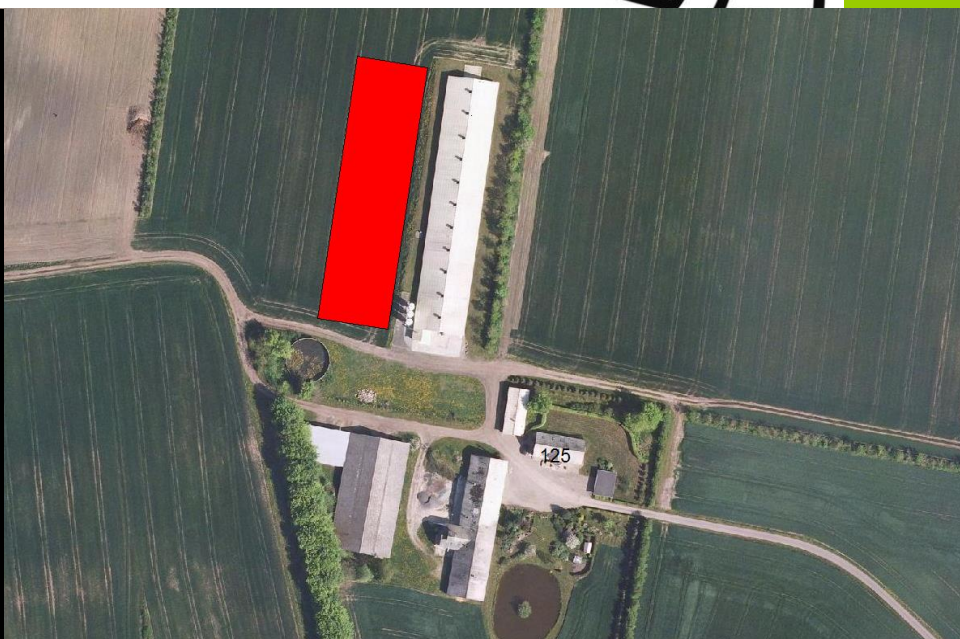

Miljøgodkendelse af slagtekyllingeproduktionen på Karmisholtvej 125, 9830 Tårs

– udvidelse fra 138 DE i svin og slagtekyllinger til 197,6 DE i slagtekyllinger

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed
29. april 2009

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering.....	4
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang	4
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning	5
2.	Generelle forhold	5
2.1.	Beskrivelse af virksomheden	5
2.2.	Meddelelsespligt.....	5
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen	6
2.4.	Ophør	6
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	7
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	7
3.2.	Placering i landskabet	7
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	8
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	8
4.2.	Ventilation.....	10
4.3.	Fodring	10
4.4.	Energi og vandforbrug	10
4.5.	Spildevand herunder regnvand	11
4.6.	Sprøjteudstyr	11
4.7.	Driftsforstyrrelser eller uheld	11
5.	Gødningsproduktion og –håndtering.....	12
5.1.	Fastgødning inkl. dybstrøelse	12
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	13
6.1.	Lugt	13
6.2.	Fluer og skadedyr.....	13
6.3.	Støj og støv fra anlægget og maskiner	13
6.4.	Transport.....	14
6.5.	Lys	14
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	15
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	15
7.2.	Bedriftens udbringningsarealer. Oversigt.....	17
7.3.	Vandløb og søer	17
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	18
7.5.	Fjord og hav	18
7.6.	Grundvand.....	18
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	19
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	21
9.1.	Alternative løsninger	21
9.2.	0-alternativet.....	21

10. Bilag

- 10.1. Bilag 1: Situationsplan.
- 10.2. Bilag 2: Miljøteknisk redegørelse, inkl. BAT-beskrivelse (fra ansøger).
- 10.3. Bilag 3: Transportveje.
- 10.4. Bilag 4: Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder.

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

Karsten Lie, Karmisholtvej 125, 9830 Tårs, har ansøgt om en miljøgodkendelse for udvidelse af slagtekyllingeproduktionen fra 138 DE fordelt på svin og slagtekyllinger til 197,6 DE i slagtekyllinger. Der opføres en ny stald og samtidig nedlægges produktionen med søer og smågrise. På ejendommen findes desuden en 150 kWh vindmølle (biaktivitet) der leverer el til el-selskab.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem den 23. april 2008.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af slagtekyllingeproduktionen på Karmisholtvej 125, 9830 Tårs i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **centrale vilkår**:

1. Produktion og staldindretning (vilkår 4.1.1)
2. Fodring (vilkår 4.3.1 og 4.3.2)
3. Anvendelse af vaskeplads med afløb til gyllebeholder (vilkår 4.5.1)
4. Tilladelse til afledning af regnvand fra tagarealer og pladser (vilkår 4.5.2)
5. Anvendelse af sprøjteudstyr (vilkår 4.6.1 og 4.6.2)
6. Driftsforstyrrelser eller uheld (vilkår 4.7.1 og 4.7.2)
7. Fastgødning inkl. dybstrøelse (vilkår 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4 og 5.1.5)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. Det vil fremgå af de enkelte vilkår. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

1. Dokumentation for indhold af protein og fosfor i foderblandingen (vilkår 4.3.2)
2. "Nærvæd uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover (vilkår 4.7.2)
3. Ved placering af komposteret dybstrøelse i markstakke skal tidspunkt og placering noteres i driftsjournal (vilkår 5.1.1)
4. Dokumentation for afleveringsaftale af dybstrøelse til biogasanlæg (vilkår 5.1.5)

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 16. juli 2008 med frist for kommentarer den 6. august 2008. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 9. marts 2009 udsendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 20. april 2009.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrmiljøloven".

Der indkom bemærkninger fra Det Økologiske Råd vedrørende it-ansøgningssystemets beregning af ammoniaktabet fra lager, anvendelse af luftvasker samt foderoptimering. Fravalg af luftvasker og foderoptimering er behandlet i afsnit 8. Bemærkningerne fra Det Økologiske Råd har ikke givet anledning til justeringer af projektet.

Den endelige miljøgodkendelse blev offentliggjort i Vendelbo Posten den 29. april 2009 med en klagefrist til den 27. maj 2009. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – d.v.s. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 27. maj 2009 kl. 14:00. En klage indsendes via e-mail: teknik-miljoe@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Tilladelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Karmisholtvej 125, 9830 Tårs. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 98119, og ejendommen har CVR nr. 82772014.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 23. april 2008 (bilag 2), og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Det samme gør dyreholdets størrelse inden for samme dyretype som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtgrænser, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

De angivne DE er opgivet i henhold til den Husdyrgødningsbekendtgørelse, der var gældende på tidspunktet for denne miljøgodkendelse.

2.2. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår²,

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

² jf. § 16 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

³ jf. § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering⁴. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

2.4. Ophør

Ved evt. virksomhedsophør vil stalde blive rengjorte og desinficeret. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål, fjernes inventar og tekniske anlæg og bygningerne tilpasses formålet. Hvis gyllebeholderne ikke skal anvendes, vil de blive taget ud af drift som beskrevet i 10-årsbeholderkontrollen.

Såfremt husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen. Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3. Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

⁴ jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

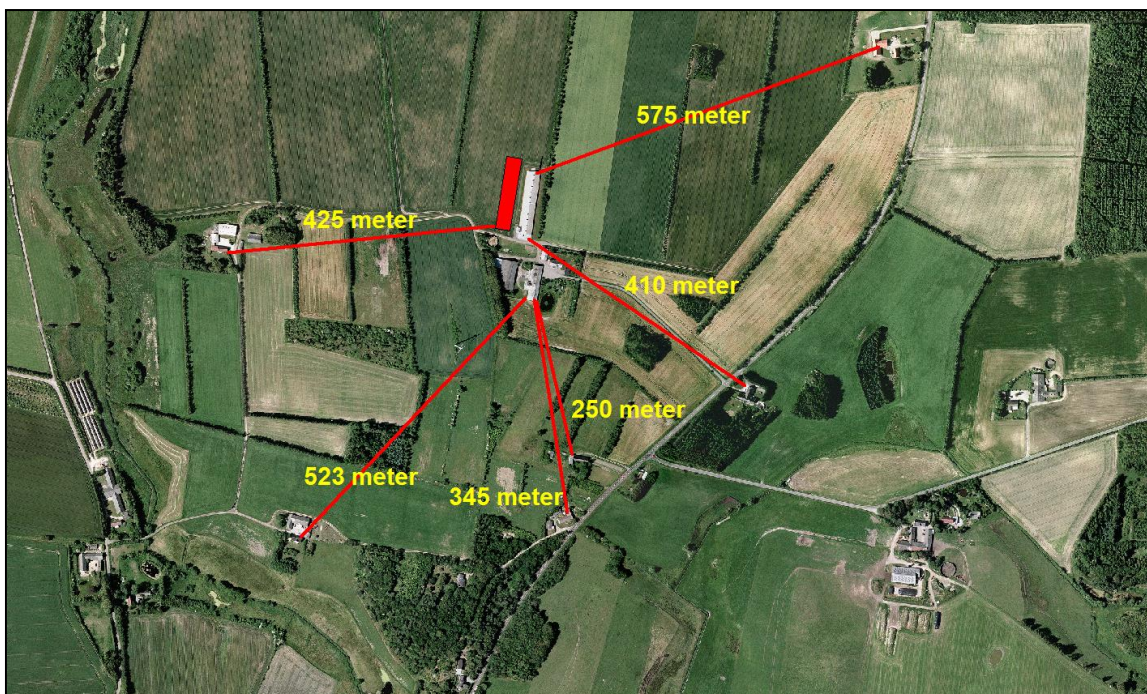
Husdyrbruget er placeret med ca. 250 meter til nærmeste beboelse, der ligger syd for de eksisterende staldbygninger.

Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) og byzone er 'Tårs By' som er beliggende ca. 1.100 meter syd for ejendommen.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kort 1: Afstande til naboer.

3.2. Placering i landskabet

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny slagtekyllingestald på 2.600 m² umiddelbart vest for den eksisterende slagtekyllingestald. Bygningshøjden er 8 meter med en tag hældning på 25°. Stalden opføres i samme stil som den eksisterende kyllingestald, i gule sten og med grå eternit tagplader. Der etableres endvidere et nyt fyrrum på ca. 40 m² i tilknytning til den nye stald.

Husdyrbrugets eksisterende og projekterede anlæg er beliggende i landzone. Anlægget og hovedparten af arealerne ligger desuden i et område, der er udpeget som værdifuldt landskab i regionplanen. Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse. Husdyrbrugets eksisterende og projekterede anlæg er omgivet af marker.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

I udpeget særligt værdifuldt landskab, lægges de landskabelige værdier særlig stor vægt, og kommunen vil arbejde for at landskabets karakteristika ikke påvirkes unødvendigt.

Kommunen vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil være i strid med region-/kommuneplanens retningslinier vedrørende særligt værdifuldt landskab.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

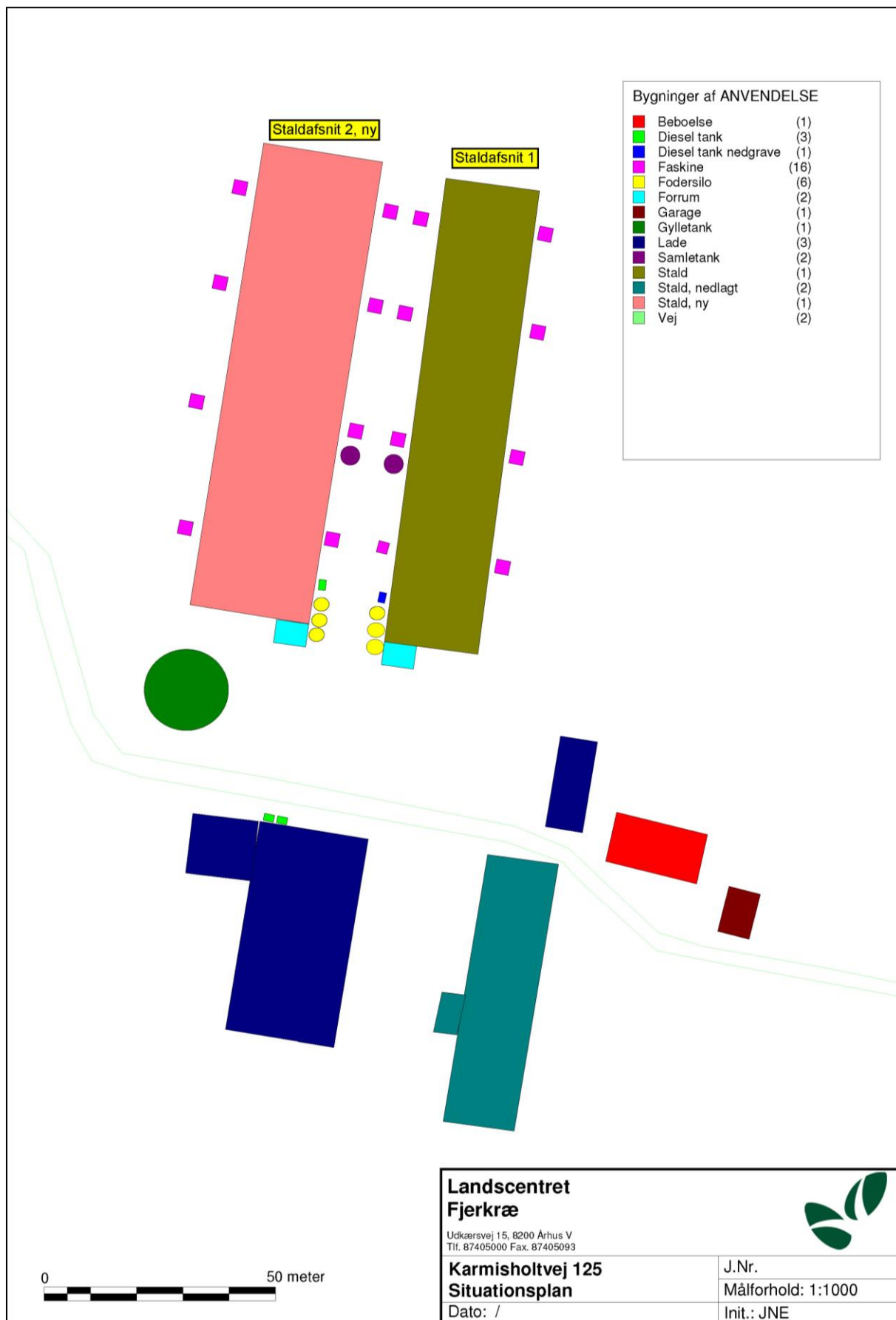
4.1.1 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor og med det antal stipladser som angivet i ansøgningen. Produktionen må pr. år på intet tidspunkt overskride 339.500 stk. slagtekyllinger, produktionstid 35 dage (40.900 stipladser) og 387.000 stk. slagtekyllinger, produktionstid 37 dage (48.000 stipladser), svarende til i alt 197,7 DE.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr.	Antal års-dyr	Stipladser	Gennemsnitsvægt	DE
Slagtekylling, produktionstid 35 dage	1	339.500	40.900	1,6 kg	87,1
Slagtekylling, produktionstid 37 dage	2	387.000	48.800	1,8 kg	110,6
Dyreenheder i alt					197,7

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1.

Udvidelsen af produktionen sker i den nye slagtekyllingestald, staldafsnit 2, se situationsplan.

Situationsplan: Karmisholtvej 125, 9830 Tårs.

4.2. Ventilation

Staldene er forsynet med undertryk-sanlæg, med indsugningsventiler placeret i væg og udsugninger placeret ved kip. Som sikkerhedsventilation er monteret gavlventilatorer. Udsugningskapaciteten er maksimalt 4,0 til 4,5 m³ / time pr. kylling (dog ekskl. gavlventilatorer). Om vinteren og i perioder med små kyllinger vil ventilationsbehovet være under 1/10 heraf.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret. Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Der er stigende belægning i stalden i hele produktionsperioden, variationen i ventilationsbehov stammer fra belægningsstigningen og til dels fra årstidsvariation.

Der er etableret ventilationsanlæg med Multi-step styring, dvs. et én udsugningsventilator er hastighedsreguleret, og de øvrige kobles ind (on/off) efter behov. Højde på afkast er 7,00 meter. I an-søgningsskemaet er der for ventilationsanlægget angivet en driftseffekt på 100 % og 7.200 driftstimer pr. år.

I forbindelse med holdskifte (ca. 8 hold om året) rengøres og kontrolleres ventilationen indvendig og udvendig.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.3. Fodring

Vilkår:

- 4.3.1. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.
- 4.3.2. Dokumentation for indhold af protein og fosfor i foderblandingen, det være sig i form af foder-analyser eller indlægssedler fra indkøbt foder, skal kunne forevises kommunen på forlangende. Dokumentationen skal opbevares på ejendommen i minimum 5 år.

(Slagtekyllinger, 35 dage): 3,29 kg foder pr. produceret slagtekylling (normtal) og 2,02 kg tilvækst pr. produceret slagtekylling (normtal). I henhold til Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler, planperioden 1. august 2008 til 31. juli 2009, revideret oktober 2008).

Der anvendes foder med et gennemsnitligt proteinindhold på 20,3 % (normtal). Total fosfor i foderet ligger under eller imellem 0,35-0,80 % i foderblandingen. Der anvendes færdigfoder tilsat fytase, svarende til 520 FTU (fyaseunits) pr. kg. færdigfoder.

Der anvendes fasefodring for at opfylde kyllingernes krav af næringsstoffer til tilvækst og reproduktion. Færdigfoder opbevares i lukkede siloer tilknyttet hver stald.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

4.4. Energi og vandforbrug

Energiforbrug:

Det opgivne, forventede forbrug af el på årsplan ligger på ca. 110.000 kWh mod et forbrug i nudriften på 50.000 kWh.

Den største del af elforbruget i produktionen vil typisk gå til ventilationen (se også afsnit 4.2 om ventilation). Ventilationen er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning. Der er valgt lavenergistyloer i staldene.

Det årlige forbrug af olie forventes at ligge på ca. 50.000 ltr. mod 25.000 ltr. i nudriften.

Det af ansøger opgivne forventede forbrug af el og olie ligger på normerne for tilsvarende bedrifter.

Vandforbrug:

Produktionen forsynes med vand fra egen boring. Det opgivne, forventede forbrug af vand (drikkevand og vaskevand) på årsplan ligger på ca. 5.500 m³ mod ca. 2.500 m³ i nudriften. Dertil kommer et vandforbrug på ca. 300m³ til maskinvask og privatforbrug. Forbruget er et skønnet forbrug, idet der ikke er opsat vandmålere.

Der foretages jævnlig inspektion af drikkevandsinstallationer (minimum to gange om ugen) med henblik på reduktion af vandforbruget. Ved rengøring af stalde mellem hver skift, iblødsættes disse før vask, dette mindsker vandforbruget.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.5. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.5.1 Al udendørs vask af traktor, maskiner, redskaber, transportvogne og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning/spildevand.
- 4.5.2 Det er en forudsætning for opførelse af den ny kyllingestald, at der opnås en særskilt udledningstilladelse til afledning af regnvand fra tagarealer og pladser.

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og maskiner, i alt ca. 4.650 m³. Efter hvert hold rengøres staldene. Rengøringsvandet opsamles i 21 m³ opsamlingsbeholdere tilknyttet hver stald. Vaskevandet udspreddes på harmoniarealerne. Tagvand fra stalde ledes til dræn.

På ejendommen findes desuden en gyllebeholder på 975 m³ fra 1992.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i de 2 opsamlingsbeholdere til vaskevand og i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

4.6. Sprøjteudstyr

Vilkår:

- 4.6.1 Påfyldning af plantebeskyttelsesmidler i marksprøjte, skal ske på befæstet plads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet skal udbringes
- 4.6.2 Udvendig rengøring af marksprøjte skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder, medmindre der på landbrugsbedriften findes udstyr og vandtanke til rådighed, som gør det muligt at foretage udvendig rengøring af sprøjten på det behandlede areal efter udsprøjtning af plantebeskyttelsesmidler. Indvendig skylning af marksprøjten kan ligeledes foregå på den mark, der lige er sprøjtet.

4.7. Driftsforstyrrelser eller uheld

Vilkår:

- 4.7.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal være udarbejdet senest ved udvidelsens påbegyndelse.

4.7.2 "Nærvæd uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

Beredskabsplanen, er en beskrivelse af hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.

Kommunen vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Vilkår:

- 5.1.1 Markstakke med komposteret dybstrøelse, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før dybstrøelse igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af dybstrøelse i markstak skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
- 5.1.2 Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 30 meter fra naboskel med beboelse.
- 5.1.3 Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra § 3 beskyttet kultur- og natureng.
- 5.1.4 Andelen af dybstrøelse, som udspreddes på marken direkte fra stalden og nedpløjes med det samme, skal være min. 37 %.
- 5.1.5 Andelen af dybstrøelse, som leveres til biogasanlæg, skal være min. 35 %. Der skal indsendes skriftlig aftale til kommunen om levering af 35 % af dybstrøelsen til biogasanlæg, senest den 31.12.2009.

Nedenstående oversigt viser den årlige produktion af husdyrgødning på ejendommen i det ansøgte projekt samt modtaget og afsat husdyrgødning. I den ansøgte bedrift produceres 2.061 tons dybstrøelse.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Dybstrøelse	23.258,39	4.394,72	197,62
Modtages	0	0	0
Afsættes (Biogas)	8.121,00	1.534,00	68,60
I alt	15.137,39	2.860,72	128,62

Husdyrgødningen fjernes fra staldene efter hvert hold kyllinger, ca. 8 hold om året. 37 % af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned. Resten opbevares i markstak. 35 % af dybstrøelsen svarende til 68,6 DE afsættes til biogasanlæg.

Kommunen vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde gødningsbekendtgørelsens krav.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Beregnings-model	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone: Eks. sl. kyllingestald (1261 m) Ny sl. kyllingestald (1266 m)	Ny	606,46 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse: Eks. sl. kyllingestald (1264 m) Ny sl. kyllingestald (1269 m)	Ny	455,37 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig: Eks. sl. kyllingestald (438 m) Ny sl. kyllingestald (408 m)	Ny	211,06 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Tabel 6.1: Resultat af lugtberegning fra IT-ansøgningssystemet. Tal i parentes er faktiske afstand til områdetype

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr. Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg eller fra opsamlingsbeholderne til vaskevand.

6.2. Fluer og skadedyr

Der er aftale med et godkendt firma om rotte- og skadedyrsbekæmpelse

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj og støv fra anlægget og maskiner

De væsentligste stationære støjklender fra husdyrbruget er ventilationsanlæg og indblæsning af foder. Ventilationsbehovet er meget afhængigt af udendørs temperatur og kyllingernes vægt. Indblæsning af foder sker ca. 45 minutter pr. levering (1 gang pr. uge i normal arbejdstid på hverdage)

De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af korn og foderstoffer. Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved forårs- og efterårsarbejde i marken).

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støv- og støjgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer, fyringsolie og levering/afhentning af kyllinger sker i dagtimerne. Der indsættes og afhentes kyllinger 7-9 gange om året. Ca. 1 gang om ugen leveres der foder til bedriften.

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. De aftalte ruter for transport af gylle, er efter kommunens vurdering de bedst egnede og de, som medfører færrest mulige gener for færrest mulige beboere.

6.5. Lys

Kommunen forventer ikke at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 4.199 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 7.693 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 3.494 kg kvælstof pr. år.

Disse beregninger er fratrullet den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrmiljøloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 15 % for de stalde hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Ansøger har opfyldt dette krav ved at nedlægge svineproduktionen svarende til 51 DE, samtidigt fraføres 35 % af dybstrøelsen (svarende til 68,6 DE) til biogasanlæg og 37 % af dybstrøelsen køres direkte ud fra stalden og nedpløjes. Lagerbidraget til emission fra dybstrøelsen er beregnet til 1.235 kg kvælstof pr. år.

De anførte tilpasninger af staldanlægget medfører, at ammoniakfordampningen fra stalde og lagre reduceres med 18 kg N mere, end hvad der er krævet for at overholde ammoniakreduktionskravet på 15 %. De ekstra kg vurderes som frivillige i forhold til en eventuel senere udvidelse.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen og som ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere små overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Udvidelsen af bedriften medfører en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på i alt ammoniak 3.494 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af vilkårene 4.1.1, 5.1.4 og 5.1.5.

Den forøgede afsætning af ammoniak i 3 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,2 – 0,7 kg N/ha per år.

Nærmeste Natura 2000 område ligger omkring 9 km nordøst for stald- og lageranlæg. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniak deposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af ændringen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniak deposition.

Hjørring Kommune vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen og med de ovennævnte vilkår:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV.
- vil påvirke de beskyttede naturarealer⁵, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg. Den forøgede belastning med ammoniak i naturpunkt 2 må højst være 0,7 kg

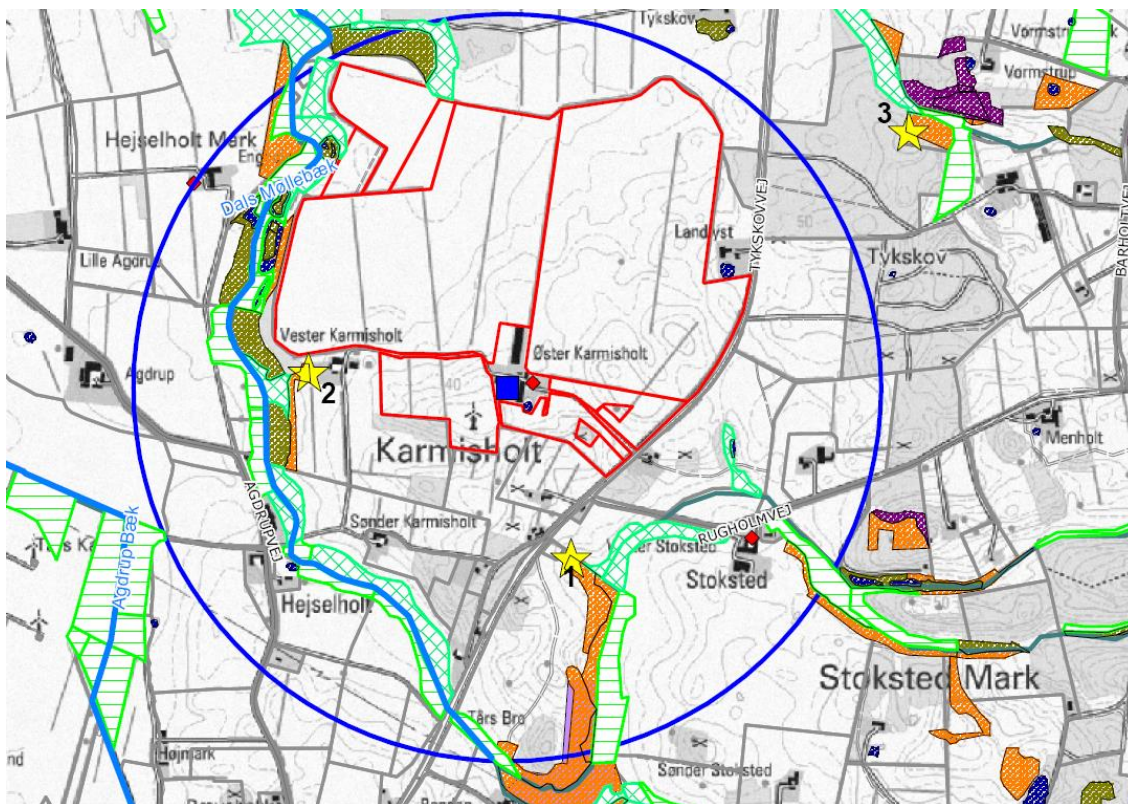
⁵ Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3

N/ha/år. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 fra bedriften er registreres 1 anden ejendomme med mere end 75 DE.

- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer.
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område omkring Baggesvogn, der er den nærmeste fredning med stor naturværdi.

Udbringningsarealerne er delvis vandløbsnære, men skråner ikke kraftig ned til beskyttede vandløb. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for vandløbenes miljø.

Hjørring Kommune vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur, under forudsætning af, at vilkår 4.1.1, 5.1.3, 5.1.4 og 5.1.5 overholdes.

Figur 1. Ejendommens (blå firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Blå cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen. Arealer angivet med rød er udbringningsarealer.

7.2. Bedriftens udbringningsarealer. Oversigt

Til ejendommen hører 92,16 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. Arealerne modtager dybstrøelse med 1,4 DE/ha.

Kort 3: Oversigt over udbringningsarealer

7.3. Vandløb og søer

Udbringningsarealerne grænser på en 0,7 km strækning op til det beskyttede vandløb Dals Møllebæk, der er målsat som B1 vandløb (gyde- og yngleopvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad II (næsten uforurenet - svagt forurenet).

Udbringningsarealerne skråner ikke kraftigt ned mod Dals Møllebæk. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for vandløbenes miljø.

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 15 km fra ejendommen.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniak deposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbårne ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniak deposition.

Hjørring Kommune vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Hjørring Kommune vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

7.5. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer afvander til Skagerrak / Nordsøen. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 2 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor lavbundsarealer og ingen udbringnings arealer afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

7.6. Grundvand

Der er ingen af udbringningsarealerne, der ligger i Nitratfølsomme indvindingsområder eller i indvindings oplande for vandværker. Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende beskyttelse af grundvandet.

Yderligere oplysninger om husdyrbrugets påvirkning af natur og miljø findes i bilag 4.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Der er i den ansøgte produktion projekteret med en række af de bedst tilgængelige teknikker, hvoraf flere indgår som vilkår, der er med til at sikre, at de krævede beskyttelsesniveauer opnås. I de nedenstående afsnit har ansøger redegjort for anvendelsen og fravalg af Bedste Tilgængelige Teknik. Nedenstående beskrivelse, skrevet med kursiv er således ansøgers egen redegørelse. Ansøgers BAT- redegørelse findes også i bilag 2.

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT

Staldsystemer + teknologi i stald

Dybstrøelse er eneste staldtype til slagtekyllingeproduktion i Danmark. Driften er alt ind – alt ud, efterfulgt af en tomgangsperiode. For at tilgodese dyrenes velfærd er belægningen begrænset til max. 40 kg/m². Gulvet i hele stalden forsynes med strøelsesmateriale.

Hensigtsmæssig drift:

Personale bliver oplært i pasning af fjerkræ. Ejer eller uddannet personale vil være ansvarlig for daglig tilsyn.

Vand og energiforbrug registreres.

Vand til slagtekyllinger:

Stalde og udstyr rengøres og desinficeres efter hver produktionscyklus

Drikkevandsinstallationerne kalibreres jævnligt (eller efter behov) med henblik på at undgå spild

Vandforbrug registreres

Lækager identificeres og reparerer

Foder:

Der anvendes fasefodring for at opfylde slagtekyllingernes krav af næringsstoffer til tilvækst og reproduktion. Der anvendes fytase tilsat færdigfoder. Der føres dagligt kontrol med foderforbrug

Energiforbrug:

Der opføres en helt ny stald, med topmoderne isolering, hvilket nedsætter olieforbruget til opvarmning.

Der anvendes automatikstyret ventilation, hvilket nedsætter olieforbruget til opvarmning.

Der undgås modstand i ventilationssystemerne med jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer.

Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget. Belysningen reguleres i forhold til kyllingernes alders- / udviklingstrin. Dagslængden reguleres og følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktionstrin.

Opbevaring af vaskevand fra rengøring af stalde:

Vaskevandet fra staldene tilledes 2 opsamlingsbeholdere på hver 21 m³.

Udbringning af vaskevand og dybstrøelse:

Vaskevand udbringes på udbringningsarealerne tilhørende ejendommen.

Andelen af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned er 38 %. Desuden fraføres 35 % af dybstrøelsen svarende til 68,6 DE, og køres til biogasanlæg.

Den øvrige andel af dybstrøelse anbringes i overdækket markstak der skiftes årligt.

Ansøgers redegørelse for fravalg af BAT

Fravalg af staldsystem:

Der er lavet følgende betragtning vedrørende anvendelse af BAT byggeblade i § 12 miljøgodkendelsen af Karmisholtvej 125, 9830 Tårs.

Der findes til dato to BAT byggeblade der vedrører fjerkræproduktion. Det drejer sig om systemer til tørring af gødningen, for derved at nedsætte ammoniak fordampningen.

1. Fjerkræ - Æglæggere, skrabeægsstald: Gr. nr.: 105. 02-51
2. Fjerkræ - Æglæggere, burægsstald: Gr. nr.: 105.02 - 52

Der er en forudsætning for systemerne at stalden har gødningsbånd eller gødningskælder. I den ansøgte produktion går dyrene på dybstrøelse, og forudsætningen for etablering af gødnings-tørring anlæg er således ikke til stede. På den baggrund er gødningstørring fravalgt i denne ansøgning.

Fravalg af luftvaskere:

Der findes BAT byggeblade ang. luftvaskere. Disse er afprøvet og testet i svinestalde.

Der er afprøvet en prototype luftrenser til fjerkræproduktion (Marts 2008):

http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/info-byggeriogteknik-gratis/0065_mhj_pdf_stub.htm

Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllinge stald, over en periode på et hold kyllinger (35 dage). Denne renser er ikke sat i produktion da afprøvningen viste en række problemstillinger der skal løses før den evt. bliver sat i produktion. I fjerkræproduktion er støvet meget fedtet, dette sætter sig i renseren som derved får reduceret effekt.

Den ansøgte produktion har en holdrotations periode på 35 og 37 dage, der kan således forventes de samme problemer med tilstopning af luftrenseren som det var tilfældet i afprøvningen. Dette gør at drift stabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende. På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning, Da det ikke kan anbefales at opsætte en prototype luftvasker, med udokumenteret drift stabilitet og mulighed for rengøring.

Fravalg af biologisk luftrensning:

Der er ingen BAT byggeblade med biologisk luftrensning. Der er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med holddrift, hvor staldene står tomme i perioder.

Foder:

Specifikt for slagtekyllinger er der i forhold til normtal en meget god sammenhæng mellem den faktiske fodring og normtallene. Dette skyldes, at der indsamles meget præcise data for fodersammensætningen og foderudnyttelsen hos foderleverandørerne og producenterne. Med baggrund i de særdeles gode data tilpasses normtallene årligt.

Inden for slagtekyllinger findes der 5 sæt normtal afhængig af slagtealder. Slagtealderen varierer fra hold til hold, afhængig af slagteriets behov for forskellige størrelser kyllinger.

Det må på den baggrund frarådes, at der i denne miljøgodkendelse fastsættes specifikke krav til fodersammensætningen. Den angivne slagtealder i ansøgningen er den forventede hyppigst producerende slagtealder.

Egenkontroller og management

I denne produktion opfedes kyllingerne på dybstrøelse udlagt direkte på gulv. Strøelsen og gødningen fjernes efter hver rotation.

Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne i Lov om hold af Slagtekyllinger (lov nr. 336 af 16/5-2001) og Bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion (bek. nr. 1069 af 17/12-2001).

Foder, vand og klima i stald kontrolleres mindst en gang daglig. Kyllingerne vejes med jævne mellemrum for at sikre at tilvæksten hos dyrene udvikler sig tilfredsstillende.

Anlæggets drifts kontrolleres ugentlig, der opgøres produktionsdata.

I forbindelse med holdskifte kontrolleres anlæg og inventar samt bygninger indvendig og udvendig.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen har med baggrund i redegørelsen vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøgodkendelsen i relation til BAT. For de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne miljøgodkendelse i 2017. Kommunen vurderer derfor samlet, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår til BAT.

Det skal bemærkes at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Ansøger har ikke angivet alternative løsninger udover 0-alternativet.

9.2. 0-alternativet

Ansøger kunne fortsætte med den nuværende produktion af både svin og kyllinger. Der er et ønske om at få skabt en produktion i nye og tidssvarende driftsbygninger. Dette er svært at skabe med størrelsen af den nuværende svineproduktion. Derfor er dette alternativ fravalgt til fordel for det ansøgte projekt, hvor svineproduktionen nedlægges og der opføres en ny slagtekyllingestald.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på husdyrbruget ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på husdyrbruget, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring husdyrbruget end ved den nuværende produktion – jf. afsnittene om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på husdyrbruget, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Hirtshals den 29. april 2009.

Peter Lindhard Birch

Teknik & Miljø